

ISSN: 1309 4173 (Online) 1309 - 4688 (Print)

Volume 5 Issue 2, A Tribute to Prof. Dr. Halil INALCIK p. 589-599, March, 2013

Prof Dr. Halil İnalçık

Prof. Dr. Halil INALCIK

Doç. Dr. Zübeyde Güneş Yağcı
Balıkesir Üniversitesi – Balıkesir

25'den fazla kitabın ve 300'ü aşkın makalenin yazarı olan, *Cambridge Uluslararası Biyografi Merkezi (Cambridge International Biographical Center)* tarafından 20. yüzyılın 2000 bilim adamı arasında kabul edilen ve Amerikan, Arnavutluk, İngiliz ve Sırp akademilerine üye seçilen Halil İnalçık, 7 Eylül 1916 günü İstanbul'da dünyaya geldi. Babası Osman Nuri Bey, Kırım muhacirlerindendir. Annesi Ayşe Bahriye Hanım'dır. İnalçık hoca tahsil hayatına Ankara Gazi Mektebi'nde başlamıştır. 1923-1930 yılları arasını kapsayan bu ilk tahsil hayatından sonra Sivas Muallim Mektebi'nde orta öğrenimine başlamıştır. Orta öğrenimi 1931 yılında yine Ankara'da Gazi Mektebi'nde bitirmiştir.

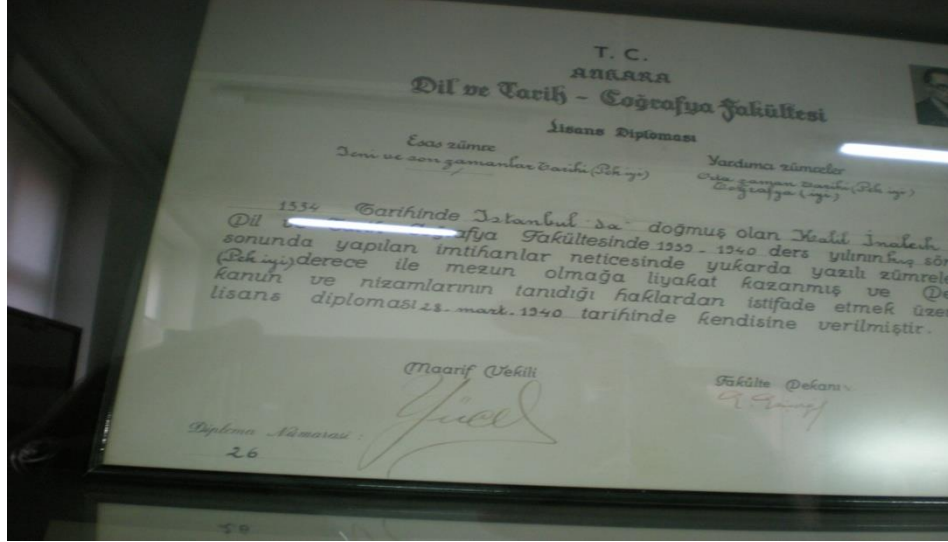
Bundan sonra lise eğitimine dönemin en iyi okullarından biri olan Balıkesir Necatibey Muallim Mektebi'nde başlamıştır. Amerikan yurda döndüğünde şu anda Balıkesir Necatibey Eğitim Fakültesi olan muallim mektebini ziyarete geldiğinde en güzel ve verimli günlerini burada geçirdiğini belirtecektir. Bu güzel okulu 15 Eylül 1935'te bitiren hoca aynı yıl yüksek tahsilini yapmak üzere Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'ne girmiştir. Burada Yeniçağ Tarihi Kürsü'sünde zamanın ünlü hocalarından ders almıştır. Bunlar arasında M. Göker, Bekir Sıtkı Baykal ve Fuad Köprülü yer almaktadır. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi lisans diploması 28 Mart 1940 tarihini taşımaktadır.

History Studies

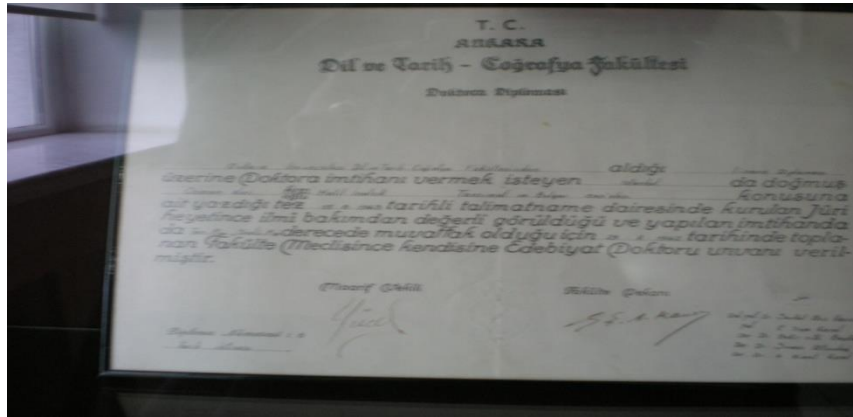
A Tribute to Prof. Dr. Halil INALCIK

Volume 5/2 2013

Halil İnalçık'ın Lisans Diploması

Lisans eğitimi sırasında Hocalarından Fuad Köprülü'nün dikkatini Timur üzerine hazırladığı bir seminer ile çekmeyi başarması üzerine hocanın tavsiyesi ile 30 Nisan 1940'da Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yeniçağ Kürsüsü'ne ilmi yardımcı olarak tayin edilmiştir. Aradan iki geçtikten sonra Tanzimat ve Bulgar Meselesi adlı doktora tezini Bekir Sıtkı Baykal, Şevket Aziz Kansu, Enver Ziya Karal, Şinasi Altındağ ve Akdes Nimet Kurat'tan oluşan doktora jürisi önünde savunarak hem yazılı hem de sözlüden pekiyi derece ile doktor oldu. Doktora tezi Osmanlı tarihine yeni bakış açısı getirmesi ve Türkiye'de sosyo-ekonomik tarih yazıcılığının ilk örneklerinden birisi olması hasebiyle ayrıca ehemmiyet kesp etmektedir. Aynı yıl doktor olduğu kürsiye asistan olarak atandı. Çok geçmeden 15 Aralık 1943'te doçent oldu. Doçentlik tezi *Viyana'dan 'Büyük Ricat'e Osmanlı İmparatorluğu ve Kırım Hanlığı* adını taşımaktadır. Kırım göçmeni olması konunun seçilmesinde etkili olmuştur. Zira bu düşünceden hareketle doçentlik tezi haricinde Kırım Hanlığı üzerine birçok çalışma yapmıştır.

Halil İnalçık'ın doktora diploması

1945 yılı hayatında önemli bir karar aldığı yıl olup, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden Şevkiye Işıl hanımefendi ile evlenmiştir.

Halil İnalçık hocanın bundan sonra da çalışmalarını Osmanlı Devleti'nin sosyo-ekonomik konuları üzerine yoğunlaştırdığını görmekteyiz. Osmanlı arşivlerinde yaptığı araştırmalar neticesinde birçok sosyo-ekonomik konuya ışık tutacak makaleler kaleme aldı.

Bu çalışmalarının neticesinde Halil İnalçık, 1947 yılında Türk Tarih Kurumu üyeliğine seçilmiştir. İki yıl sonra da bilgi ve ihtisasını artırması amacıyla Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi tarafından İngiltere'ye gönderilmiştir. Burada *British Museum*'da Türkçe yazmalar üzerinde çalışmasının haricinde *Calendar of State Papers* serisinde Osmanlı tarihine ait kayıtları toplamıştır. Ayrıca *Public Record Office*'te Osmanlı İmparatorluğu ile ilgili kaynak taraması yapmıştır. Bu arada *Public Record Office*'in sadece İngiltere'nin değil dünyanın en önemli arşivlerinden biri olduğunu belirtmeliyim. Bütün bunların yanı sıra *School of Oriental and African Studies*'de B. Lewis, V. Ménage, E. E. Zachariadou, V. Parry gibi tarihçilerle tanışma imkânı bulunduğu Prof. Paul Wittek'in seminerlerine katılmayı ihmal etmemiştir. 1950'de Paris'te düzenlenen *Milletlerarası Tarihi İlimler Kongresi*'ne katılmış ve burada *Annales* okulunun (*École des Annales*) kurucularından biri olan Fernand Braudel ile tanışmıştır. Fernand Braudel, bütün dünyada etkili olan *II. Felipe Döneminde Akdeniz ve Akdeniz Dünyası* adlı eserini daha bir yıl önce yayımlamıştı. Eser Halil İnalçık üzerinde de etki yapacaktır. Zira Türkiye'de eseri tanıtmak gayesi ile aynı yıl bir yazı yazmıştır. Yurda 1 Şubat 1951'de döndü.

Döndükten sonra hemen Bursa Şer'iyeye Sicilleri üzerine çalışma yapmaya başladı ve *15. Asır Türkiye İktisadi ve İçtimaî Tarihi Kaynakları* adını taşıyan makalesini *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*'nda yayımlamıştır. Burada özellikle sicillerin önemi üzerinde durmuştur. Onun çabaları neticesinde 280 defterden oluşan Bursa Şer'iyeye sicilleri tasnif edilip numaralandırılmış ve Topkapı Sarayı'ndaki atölyede ciltlenip temizlenerek tekrar Bursa'ya gönderilmiştir. Bugün Bursa Arkeoloji Müzesi'nde bulunan siciller Halil İnalçık sayesinde araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.

Halil İnalçık hocanın profesörlük payesi alması 2 Haziran 1952 tarihindedir. Profesörlük tezi *Viyana Bozgun Yıllarında Osmanlı-Kırım Hanlığı İşbirliği* adını taşımaktadır. Profesörlük pâyesi almasının ardından Columbia Üniversitesi *School of International Affairs*'a ziyaretçi profesör olarak davet edilmiştir (1953-54 ders yılı). 1956-57'de eğitim-öğretim yılında ise *Rockefeller Vakfı*'nın bursuyla Harvard Üniversitesi'nde "research fellow" olarak görev yapmıştır. Harvard Üniversitesi'nde Prof. H. A. R. Gibb'in İslam Tarihi derslerinin yanı sıra Amerikan Tarihi derslerini izlemiş ve Harvard profesörlerinden W. Langer'in teklifi üzerine *An Encyclopaedia of World History*'nin Osmanlı kısmını gözden geçirmeyi üstlenmiştir. Ayrıca burada bulunduğu süre zarfında Prof. Tibor Halasi-Kun ile birlikte Amerika'da Osmanlı-Türk araştırmalarının gelişmesinde önemli rol oynamıştır. 1957'de Türkiye'ye dönen Halil İnalçık, 1960 yılında İsrail İbrani Üniversitesi'ne davet edilinceye kadar Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Osmanlı, Avrupa ve Amerika tarihi okuttuğu gibi *İdari Teşkilât Tarihi* ve *Devrim Tarihi* derslerini vermiştir. Geçen bu süre zarfında yurt içinde ve yurt dışında çeşitli kongre ve sempozyumlara katılarak bildiriler sunmuştur.

1961 yılı Kıbrıs sorununun Türkiye'de ve dünyada yoğun olarak gündemde olduğu bir yıldır. Halil İnalçık da aynı yıl bir heyetle Kıbrıs'a giderek Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nde Kıbrıs sicillerini tespit etti ve bunlar üzerinde çalışmalar yaptı. Yine aynı yıl başlayan Beyrut ziyareti yedi ay sürdü. Beyrut ziyaretinin en önemli katkısı Arapçasını ilerletme imkânına sahip

olmasıdır. Yurda döndüğünde 1962 yılında Hollanda'ya, Amsterdam Üniversitesi *Doğu Tetkikleri Enstitüsü*'nde davet edildi. Burada *Turkey and Europe* başlıklı bir konferans verdi. 1966'da *Uluslararası Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Kurumu*'na (*Association Internationale des Etudes du Sud-Est Européen-AIESEE*) üye seçildi. 1971-74 yılları arasında kurumun başkanlığını da yapacaktır.

Halil İnalçık, 1967'den itibaren Amerika ve Avrupa'nın değişik üniversitelerinde misafir öğretim üyesi olarak ders verdi. Bu üniversiteler Princeton ve Pennsylvania üniversiteleridir. Ardından 1968 yılında araştırmalar yapmak üzere Londra ve Paris'e gitti. Paris'te iken G. Veinstein ve M. Berendi ile birlikte II. Bayezid devrine ait bir *Mukataa Defteri* üzerinde çalışmalar yaptı. Bu tarihten 1972'de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nden emekli oluncaya kadar 1969'da Türkolog Tibor Halasi-Kun ile birlikte Osmanlı araştırmaları için büyük önem taşıyan *Archivum Ottomanicum* dergisini çıkarmaya başladı. Yine 1971'de İngiltere *Royal Historical Society* tarafından "corresponding member" seçildiği gibi Harvard Üniversitesi *Ortadoğu Araştırmaları Merkezi*'nin (*Center for Middle Eastern Studies*) davetlisi olarak iki konferans verdi.

Halil İnalçık emekli olduktan sonra bir kenara çekilmemiş, tam tersine çalışmalarına devam etmiştir. Nitekim emekli olduğu yıl Chicago Üniversitesi tarafından imtiyazlı profesör olarak aldığı daveti kabul ederek Amerika'ya gitti. Burada *The Ottoman Empire: the Classical Age, 1300–1600* adlı eserini yayınladı. Yıllar sonra Türkçeye de çevrilen bu eser birçok Balkan diline ve Arapçaya tercüme edildi. 1974'te *The Royal Historical Society*'ye muhabir üye seçildikten birkaç yıl sonra 1977 yılında *International Association for Social and Economic History of Turkey*'i kurdu¹. Bu çalışmaları 1978'de *Royal Asiatic Society*'ye şeref üyesi seçilmesi izledi.

1980'de Salt Lake City Üniversitesi'ne (Utah) bir konferans vermek üzere davet edildikten sonra aynı yıl Nejat Göyünç ve Heath Lowry ile birlikte *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*'ni (*Journal of Ottoman Studies*) çıkarmaya başladı. Aynı yıl Cambridge Üniversitesi profesörlerinden Peter Burke ile beraber UNESCO'nun *The History of Scientific and Cultural Development of Mankind* serisinin 5. cildinin editörlüğünü yapmaya başladı. Diğer taraftan *Amerikan Bilim ve Sanat Akademisi* (*American Academy of Arts and Sciences*) üyeliğine ve *Türk Araştırmaları Enstitüsü*'nün (*Institute of Turkish Studies-Washington*) yönetim kurulu üyeliğine seçildi. Bütün bu çalışmaları yaparken bilimsel faaliyetlerine de devam ediyordu.

1986 yılı geldiğinde Halil İnalçık 15 yıldır görev yaptığı Chicago Üniversitesi'nden emekli oldu. 1991 yılına kadar Amerika'da kalmaya devam eden Hoca, 1990–92 arasında Harvard ve Princeton üniversitelerinde misafir profesör olarak dersler verdi. Bu arada 1989 yılında hayat arkadaşı Şevkiye Hanım'ı kaybetmişti. 1991 yılında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı kendisini Türk tarih ve kültürüne yaptığı katkılardan dolayı Yüksek Hizmet Madalya ve Diploması'nı layık gördü. 1992 yılı, Harvard Üniversitesi'nde bir sömestr ziyaretçi profesör olarak Osmanlı Tarihi dersleri verdiği, *Türkiye Bilimler Akademisi*'ne (*TÜBA*) şeref üyesi ve *Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu*'na üye seçildiği yıl olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı yıl Türkiye Bilkent Üniversitesi Mtevelli Heyeti Başkanı ve Rektör Prof. Ali

¹ Bu uluslararası ilim cemiyeti olup 4 yılda bir uluslararası kongre düzenlemektedir. Sonuncusunun olan Ekim 2013 yılındaki kongre İspanya Alcalá Üniversitesinde tertip edilecektir. Cemiyet ilk kongresini 11–13 Temmuz 1977'de Hacettepe Üniversitesi'nde toplamıştır.

Doğramacı'nın tarih bölümü kurması için yaptığı daveti kabul ederek 1993 yılında Türkiye'ye döndü.

Halil İncalcık yurda döndükten bir yıl sonra yıllardır üzerinde çalıştığı *Economic and Social History of the Ottoman Empire* adlı eseri yayınlandı. Eser iki cilt halinde planlanmıştı ve birinci cildi hoca tarafından yazılmıştır. Osmanlı sosyo-ekonomik tarihi için temel referans kitapları arasında yer almakla birlikte birçok üniversitede okutulmaktadır. Hayatında bu kadar çok başarıyı yakaladığı için İncalcık'ın biyografisi *Encyclopaedia of Historians and Historical Writing*'de ve Thomas Naff'ın çıkardığı *Paths to the Middle East* adlı eserlerde yer almıştır.

Türkiye'ye döndükten bir süre sonra 1998'de 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in elinden *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Ödülü*'nü aldı ve Kültür Bakanlığı tarafından Osmanlı uygarlığı üzerine bir eser hazırlamak üzere oluşturulan *Kültür Bakanlığı 700. Yıldönümü Yayın Komisyonunun* başına getirildi. Hoca aynı yıl *Vakıflar Genel Müdürlüğü Araştırma Kurulu ve Kültür Bakanlığı Osmanlı Bilim ve Kültür Mirası'nın 700. Yılı Anma Komitesi* üyeliklerine seçildi.

1999 yılında *Balıkesir Üniversitesi'nden, Türk Kültürüne Hizmet Vakfi'nden* şükran plaketleri aldığı yıldır. Birkaç yıl sonra onun katkılarıyla aynı üniversitenin Necatibey Eğitim Fakültesi'nde Halil İncalcık Salonu açılacaktır. 2000 yılında yeni bir projeye, Halil İncalcık Araştırma Projesi'ne başladı. Proje Sabancı Üniversitesi ve Packard Humanities Institute tarafından desteklenmiştir. Şer'iyye Sicilleri'ne Göre İstanbul Tarihi kapsamında projenin ilk kitabı *İstanbul Mahkemesi 121 Numaralı Şer'iyye Sicili* 2006'da yayınlanarak, *Halil İncalcık Araştırma Projesi* yayın hayatına başlamış oldu.

Necatibey Eğitim Fakültesi Halil İncalcık Salonu Girişi

Necatibey Eğitim Fakültesi Halil İncalcık Salonu

Bütün bunların yanı sıra Halil İnalçık'a bir çok kuruluştan plaket ve ödül verildi. Bunlar arasında İslam Konferansı Teşkilatı (2002), Türkiye Yazarlar Birliği ve Ankara Üniversitesi (2003), Milli Savunma Bakanlığı (2003), Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür Sanat ve Turizm Vakfı yer almaktadır. Kendisine Sofya, Atina, Balıkesir, Fatih üniversiteleri başta olmak üzere on üniversiteden fahri doktora unvanı verilmiştir. Bu arada İstanbul Belediyesi Halil İnalçık adına kütüphane kurarak, hocanın adını layık olduğu şekliyle bir kütüphanede yaşatmaktadır. Halen daha bilime ve Türk tarihine yazıları ile katkılarını devam ettirmektedir.

Balıkesir Necatibey Öğretmen okulunda okuması hasebiyle Balıkesir'e ayrı bir ilgi ve alaka gösteren hocayı ben de bu ziyaretlerinde tanıma ve engin bilgilerinden istifade imkânı bulmuştum. Aslında Hoca ile ilk tanışmam İznik Sempozyumu'nda gerçekleşmişti. Genç bir akademisyen olarak hocanın olumlu görüşlerini almak benim için paha biçilmez kıymette idi o zamanlar. Bir süre sonra dönemin rektörü Prof. Dr. Necdet Hacıoğlu tarafından bizzat konferans vermek üzere üniversiteye davet edilmiş, o da bu daveti yukarıda belirttiğim gibi Balıkesir'e olan yakın ilgi ve alakası hasebiyle seve seve kabul etmişti. Kendisine Balıkesir Üniversitesi tarafından şükran plaketini takdim edilmiştir. Bize, şimdi de sayılı öğretmen yetiştiren kurumlar arasında yer alan Necatibey öğretmen okulunda geçirdiği yıllara dair anılarını uzun uzun anlatmıştı. Daha o zamandan çok çalıştığı ve çalışmayı sevdiği üzerinde ehemmiyetle durmuştu.

Balıkesir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Hacıoğlu'ndan şükran plaketini alırken

İnalçık hoca Arapça ve Farsça bilmekle yetinmeyerek, batı dillerinden İngilizce, Fransızca ve Almancaya da hâkimdi. Bu dilleri bilmesi onun Osmanlı Arşiv belgelerinin yanı sıra Batı tarihçiliğine de yakından takip etmesini sağlamıştır. Bütün bu birikimlerini eleştirel bir bakış açısı ile değerlendirip mantık süzgecinden geçirdikten sonra eserlerine yansıtmayı başarmıştır ki, bu özelliği onu uluslararası alana taşımıştır. Ele aldığı ve üzerinde çalıştığı konular Osmanlı sosyal ve ekonomik tarihine yöneliktir. O bütün bu konuları ele alırken Fuad Köprülü ve Ömer Lütfi Barkan ve Fernand Braudel gibi tarihçilerden çok etkilenmiştir. Bu bilim adamları arasında Fernand Braudel'i ayrıca zikretmek gerekmektedir. Bunlara ek olarak Annales okulundan da ziyadesiyle etkilenmiştir. Okulun bütüncül tarih ve uzun dönem kavramlarını metodolojik açıdan benimsemesine rağmen Osmanlı tarihine uygulamasını yaparken genellemelerden kaçınmayı tercih etmiştir. Osmanlı tarihi araştırmalarında genelleme yapmanın sakıncalarını hemen her platformda dile getirmiştir. Ona göre zamansız ve mekânsız genellemelerin sadece Osmanlı tarihi için değil tarih disiplininin bütünü için sakıncalıdır. Tarihi zaman ve mekân içinde olayları incelemek olarak değerlendirmektedir. Fuad Köprülü'den ve

Fernand Braudel'den aldıklarını yepyeni bir yazım tarzıyla eserlerine yansıtmayı bilmiştir. Bu nedenle Melek Delilbaşı hocayı, Doğu Akdeniz'in Braudel'i olarak betimlemektedir. Bu çerçevede yayınladığı Osmanlı dönemine ait kaynak eserler olan *Gazavâtı Murad Sultan Murad Han*, *Kanunnâme-i Sultânî ber-Mûceb-i Örfi Osmanî*, *Suret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid*, *Adaletnameler*, Osmanlı tarihinin metodolojik olarak nasıl yayınlanmasına dair önemli katkı sağlamıştır.

Bütün bu değerlendirmeler çerçevesinde Halil İnalçık hala çalışmaları ile bilime ve Türk tarihine katkılarını devam ettirmektedir. Biz de Türk tarihine ve kültürüne bu derece hizmeti olmuş, çalışmaları ile uluslararası alanda takdir görmüş hocamıza bu sayıyı armağan etmek istedik. Amacımız hocaya bu manada teşekkür etmektir. Teşekkürler hocam...

Ben ancak burada kitaplarından bazılarını vermekle iktifa ettim.

Tanzimat ve Bulgar Meselesi, Ankara 1943.

Hicri 835 Tarihli Suret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid, Ankara 1954.

Fatih Devri Üzerinde Tetkikler ve Vesikalar, Ankara 1954.

Kanunnâme-i Sultânî ber Mûceb-i Örf-i Osmanî: II. Mehmed ve II. Bayezid Devirlerine Ait Yasaknâme ve Kanunnâmeler, Ankara 1956 (R. Anhegger ile birlikte).

The Ottoman Empire: the Classical Age, 1300-1600, London: Weidenfeld and Nicholson, 1973.

Gazavât-ı Sultân Murâd b. Mehemmed Hân İzladi ve Varna Savaşları (1443-1444) Üzerinde Anonim Gazavâtnâme, Ankara 1978 (M. Oğuz ile birlikte).

Tursun Beg, The History of Mehmed the Conqueror, Chicago-Minnesota 1978 (R. Murphey ile birlikte).

The Ottoman Empire: Conquest, Organization and Economy, London 1978.

Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi / Social and Economic History of Turkey (1071-1920), Ankara 1980 (editör, O. Okyar ile birlikte).

Studies in Ottoman Social and Economic History, London 1985.

Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi Üzerinde Arşiv Çalışmaları, İncelemeler, İstanbul 1993.

The Middle East and the Balkans under the Ottoman Empire, Bloomington 1993.

The History of the Black Sea Trade: the Register of Customs of Caffa. Cambridge 1993.

Süleyman the Second and his Time, İstanbul 1994 (editör, C. Kafadar ile birlikte).

An Economic and Social History of the Ottoman Empire, Cambridge 1994 (1300-1600 arasında Halil İnalçık yazdı, editör, D. Quataert ile birlikte).

From Empire to Republic: Essays on Ottoman and Turkish Social History, İstanbul 1995.

Essays in Ottoman History, İstanbul: Eren, 1998.

Osmanlı, 12 Cilt, İstanbul 1999 (editör, N. Göyünç, E. İhsanoğlu, Y. Halaçoğlu ile birlikte).

Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adâlet, İstanbul 2000.

Şâir ve Patron, Patrimonyal Devlet ve Sanat Üzerinde Bir İnceleme, Ankara 2003.

Osmanlı Uygarlığı, 2 Cilt, İstanbul 2004 (editör, Günsel Renda ile birlikte; İngilizcesi, *Ottoman Civilization*)

Doğu Batı Makaleler I, Ankara 2005.

Tanzimat / Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu, Ankara 2006 (editör, M. Seyitdanlıoğlu ile birlikte).

Turkey and Europe in History, İstanbul 2006.

Atatürk ve Demokratik Türkiye, İstanbul 2007.

İlmî cemiyetlerde üyelikleri

Başkan

1964-1974 Association Internatonale des Etudes du Sud-Est Européen (president: 1971-1974)

Üye

1947 - 1980 Türk Tarih Kurumu (Asli Üye)

1960 - Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü

1974 The Royal Historical Society, Londra

1983 Fellow, American Academy of Arts and Sciences

1993 Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu

1998 Kültür Bakanlığı 700. Yıldönümü yayın komisyonu

1998 Vakıflar Genel Müdürlüğü Araştırma Kurulu

1998 Princeton Üniversitesi Yakın Doğu Araştırmaları

1998 Institute of Turkish Studies Washington Board of Governors üyeliği

Şeref Üyelikleri

1978 The Royal Asiatic Society, Londra

1993 Türkiye Bilimler Akademisi

1994 Middle East Studies Association of USA and Canada (MESA)

1995 American Historical Association

1995 The Nicolas Iorga Historical Institute, Bükreş

1998 Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu şeref üyeliği

Editörlükleri

1969 (T. Halasi-Kun ile beraber) : Archivum Ottomanicum

1980 (Heath Lowry ve Nejat Göyünç ile beraber): Osmanlı Araştırmaları Dergisi

1998 The Ottoman Empire and its Heritage

1998 (P. Burke ile birlikte) History of Humanity, UNESCO, V. cilt

2001 Osmanlı Uygarlığı Tarihi (Kültür Bakanlığı) editörlüğü yapmıştır

Ödülleri

1956-1957 The Rockefeller Foundation Fellowship, bir akademik yıl Harvard Üniversitesinde Amerikan tarihi için; dönüşte DTC Fakültesinde Amerikan tarihi okuttu

1986 İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi Ödülü

1991 T.C. Dışişleri Bakanlığı Yüksek Hizmet Madalya ve Diploması

1992 Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilim Hizmet ve Onur Ödülü

1993 Sedat Simavi Vakfı ödülü: Sosyal Bilim alanında yılın en iyi eseri: Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi, İstanbul: Eren Yayınevi

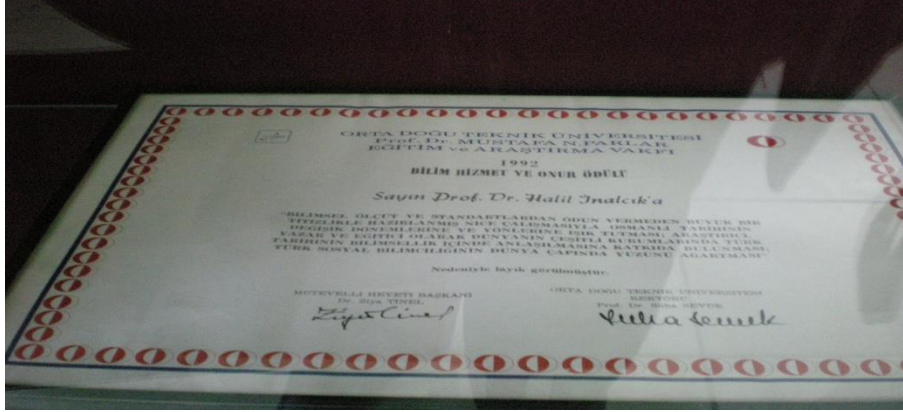
1995 Titulesco Medal of High Service, Romanya Büyükelçiliği, Ankara

1998 İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü ödülü. Bu ödül bizzat Sayın 9. Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel eli ile verildi.

2002 T.C. Kültür Bakanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü

2002 The “2002 Soranos Friendship-Award 2002

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilim Hizmet ve Onur Ödülü

Şükran Ödülleri

- 1999 Balıkesir Üniversitesi
- 2000 Türk Kültürüne Hizmet Vakfı
- 2002 İslam Konferansı Teşkilatı
- 2003 Türkiye Yazarları Birliği
- 2004 Bursa Büyükşehir Belediyesi-Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı "Bursa Ulusal Kültür Yaşamına Katkı Ödülü"
- 2004 Milli Savunma Bakanlığı
- 2005 Ankara Üniversitesi Mülkiyeliler Birliği

Halil İnalçık'ın Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesine Bağışladığı Ödül ve Plaketlerinden bazıları

Fahrî Doktora veren üniversiteler

- Boğaziçi Üniversitesi, Türkiye (1986)
- Atina Üniversitesi, Yunanistan (1987)
- Selçuk Üniversitesi, Türkiye (1992)
- Kudüs İbranî Üniversitesi, İsrail (1993)
- Bükreş Üniversitesi, Romanya (1993)
- Uludağ Üniversitesi, Türkiye (1995)
- Balıkesir Üniversitesi (1999)
- Sofya Üniversitesi, Bulgaristan (2001)
- Manas Üniversitesi, Kırgızistan (2004)
- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye (2005)
- Koç Üniversitesi, Türkiye (2006)
- Trakya Üniversitesi, Türkiye (2007)

Yayın Kurulu Üyelikleri

Turcica (Paris)
 Harvard Ukrainian Studies (Cambridge)
 Internation of Journal of Turkish Studies (Madison)
 East European Quarterly (Boulder)
 Belgeler, Tarih Kurumu, Ankara
 Studia Islamica (Paris)
 Doğu-Batı Dergisi (Ankara)

Kaynak

- Arı, Bülent, “Prof. Dr. Halil İnalçık ile Ankara Tarihine Dair Bir Söyleşi”, *Türk Yurdu*, Sayı: 176, Ankara 2002, s. 70-71.
- Arı, Bülent, “Halil İnalçık ve Osmanlı Hukuku Araştırmaları”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Sayı:5 İstanbul 2005, s. 791-803.
- Arı, Bülent, “Türk-İslam-Osmanlı Şehirciliği ve Halil İnalçık’ın Çalışmaları”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Sayı: 6, İstanbul 2005, s. 27-56.
- Arı, Bülent, “Halil İnalçık’ın Keşifleri ve İki Örnek: Bafeus/Koyunhisar ve Pelekanon Muharebeleri”, *Tarihte 4 Sima*, Halil İnalçık, İlber Ortaylı, Halil Sahillioğlu, Mehmet Genç, 27-28 Mayıs 2005, İstanbul, Kültür AŞ, 2006.
- Arı, Bülent, “Öğrencisi ve Bir Meslekdaşı Olarak Halil İnalçık”, http://www.bulentari.com.tr/indexTr/Upfiles/pdf/31_1_2012_18_10_48.pdf
- Aslantaş, Selim, “Prof. Dr. Halil İnalçık”, <http://www.inalcik.com/indexTr/>
- Melek Delilbaşı, “Prof. Dr. Halil İnalçık”, <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/26/155.pdf>
- İnalçık, Halil, *Tarihçilerin Kutbu “Halil İnalçık Kitabı”*, (Söyleşi: Emine Çaykara), İstanbul 2005.